

Загальною метою цього заходу з однієї сторони є недопущення вчинення правопорушення, з іншої сторони він має сприяти повному, об'єктивному та всебічному розгляду справи про адміністративне правопорушення, а також належному виконанню постанови по справі про адміністративне правопорушення [4, с.77]. Враховуючи, що санкцією ст. 206-1 КУпАП передбачено конфіскацію транспортного засобу, нагальність потреби застосування його тимчасового затримання не викликає сумніву, а відсутність можливості застосування такого заходу співробітниками Державної прикордонної служби України суттєво перешкоджає виконанню накладеного судом стягнення.

Література

Кодекс України про адміністративні правопорушення. Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X / [Електронний ресурс] режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

Про дорожній рух. Верховна Рада України; Закон від 30.06.1993 № 3353-XII / [Електронний ресурс] режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3353-12/paran20#n20>.

Про Державну прикордонну службу України. Верховна Рада України; Закон від 03.04.2003 № 661-IV / [Електронний ресурс] режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/661-15>.

Дії та рішення підрозділів МВС України, що забезпечують безпеку дорожнього руху, в адміністративно-деліктному провадженні та їх оскарження: монографія / І.Д. Пастух, А.В. Червінчук. — К., 2015. — 227 с.

Ісмайлов К.Ю.

завідувач кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення
Одеського державного університету
внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, майор
поліції

Пядишев В.Г.

доцент кафедри кібербезпеки та
інформаційного забезпечення
Одеського державного університету
внутрішніх справ
кандидат технічних наук, доцент

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ БОРЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ В ЗОНАХ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ

Нинішня епоха характеризується зростанням числа локальних збройних конфліктів, які за цілою низкою причин носять інтра-державний характер. У ряді випадків, для врегулювання таких конфліктів, коли вони задовольняють певним умовам, відповідними санкціями Ради Безпеки ООН вводяться міжнародні операції підтримання миру і безпеки (МОПМБ). В умовах збройних конфліктів небувалий розмах набуває організована злочинність, і, зокрема, один з понад-прибуткових її напрямків — торгівля людьми. Наявний досвід організації боротьби з торгівлею людьми в зонах МОПМБ, як позитивний, так і негативний, може бути корисним при організації цієї боротьби у зв'язку з конфліктом на сході України і можливими напрямками його перетворення.

Оскільки МОПМБ розгортаються на територіях трохи згаслих збройних конфліктів, тут панує зневага до життя: власного, тим паче чужого. Відсутність надійної всеосяж-

ної правоохоронної системи випускає на волю правовий нігілізм: життя регулюють не закони, але поняття [1]. На поверхню виходить злочинність, яка досить швидко стає організованою і слідом за тим набуває транснаціональний характер. Це не в останню чергу стосується торгівлі людьми. Тут вона має свої особливості.

Масовість цієї злочинності в зонах МОПМБ обумовлена двома основними чинниками: 1) згадане вище ослаблення контролю за тереном з боку правоохоронних органів; 2) поповнення рядів злочинців з числа екс-комбатантів через їх незатребуваність у повоєнному житті; 3) прагнення місцевих злочинців через створювані тут масові підпільні борделі витягувати кошти з міжнародного складу МОПМБ.

Тут раніше, ніж де-небудь ще на планеті здійснюється злиття організованої злочинності з тероризмом: організована злочинність надає кошти для тероризму, тероризм надає воєнізовані методики і захист.

Особлива жорстокість стосовно жертв торгівлі людьми тут викликана високим рівнем правового нігілізму і зневаги до життя. Саме тут торгівля людьми часто має своє продовження у торгівлі органами людей. Жорстокість виявляється не тільки в діяльності злочинців, але й у байдужості місцевого населення до долі жертв, у готовності заробити на їхній біді.

Проблеми жертв, більшість яких тут іноземки, множаться їхнім нелегальним становищем на терені (вони позбавлені документів), незнанням місцевої мови, неможливістю знайти притулок в разі втечі, нездатністю і небажанням місцевого населення відрізнити добровільну проституцію від сексуальної експлуатації, загальним ворожим ставленням місцевого населення до іноземців, викликаним сплеском націоналізму на хвилі збройного конфлікту.

Має місце прихований, але жорсткий протекціонізм торгівлі людьми з боку корумпованих місцевих влад [2]. В умовах тліючого конфлікту цілі політичні партії «підгодовуються» від індустрії торгівлі людьми.

Частка службовців МОПМБ стають таємними клієнтами підпільних борделів, які працюють під прикриттям ресторанів і кафе, насправді заснованих на експлуатації секс-рабинь. Хоч і незначне число службовців МОПМБ, але, тим

не менш, стають активними учасниками цього «бізнесу», і отримують доходи [3].

У більшості МОПМБ, де є поліція ООН, вона не озброєна, не має виконавчої влади та, відповідно, не займається безпосередньо питаннями боротьби з торгівлею людьми [4]. Винятком є тільки ті МОПМБ, які носять характер тимчасових міжнародних адміністрацій, оскільки місцеві структури влади повністю зруйновані. Прикладів є всього два. Вони мали місце в Косово і в Тимор-Лешті.

Основним, можна сказати, первинним джерелом інформації про рівень цієї злочинності в зонах МОПМБ не є статистичними зведеннями поліції місцевої або міжнародної, але доповіді неурядових організацій (НУО). Саме вони вперше зауважили на сексуальні злочини службовців МОПМБ стосовно представників місцевого населення і біженців [5].

Статистика боротьби з цими видом злочинності, незважаючи на її поширення в зонах МОПМБ, як в цілому по країнах, де розгорнуто МОПМБ, так і по боротьбі з участю працівників МОПМБ в цій злочинності, є вкрай сумною.

Поліції ООН у складі будь-якої МОПМБ необхідна виконавча влада. Слід зазначити, що робота поліції ООН без виконавчої влади викликає подив і невдоволення місцевого населення, оскільки такий офіцер не має ані права, ані можливості зупинити навіть неозброєного грабіжника на вулиці, не кажучи вже про його участь в боротьбі з організованою злочинністю. Певним досягненням можна вважати перехід поліції ООН від попереднього режиму «моніторингу» (спостереження за діяльністю місцевої поліції з подальшим доповіддю, але без права втручатися в діяльність місцевої поліції і давати їй вказівки) до режиму «ментор-монітор» (спостерігач-наставник, тобто з правом безпосередньо на місці давати рекомендації і вказівки місцевим поліцейським). Сьогодні ж, коли відбувається стрімке зростання організованої злочинності з тероризмом, цього вже мало, потрібна висока ефективність діяльності поліції в країні (в зоні МОПМБ). Для цього потенціал поліції ООН має бути спрямований безпосередньо на боротьбу зі злочинністю в зоні МОПМБ. Ми пропонуємо, щоб поліція ООН в складі

будь-якої МОПМБ (не тільки той, яка є тимчасовою міжнародною адміністрацією) було озброєна і мала повноваження безпосередньо займатися правоохоронною діяльністю. Однак, для свого здійснення ця ідея повинна бути розглянута в Департаменті ООН з підтримання миру (ДОПМ), в Раді безпеки ООН, та прийнята Генеральною Асамблеєю у вигляді відповідної резолюції.

Взаємодія поліції ООН з неурядовими організаціями (НУО) в зоні МОПМБ має бути налагоджена. З одного боку, НУО в силу специфіки своєї діяльності отримують велику кількість даних, які могли б бути найціннішою інформацією для поліції ООН. З іншого боку, безпосередній контакт НУО з поліцією ООН може підвищити ризик для діяльності цих організацій, оскільки однозначно породить сумніви у сторін конфлікту в неупередженості НУО, що може бути небезпечно не тільки для ефективності діяльності НУО, але й для життя її учасників. Сьогодні багато розмірковують про доцільність взаємодії, проте поки що немає відповідних інструкцій ані для поліції ООН, ані для НУО – як безпечно, але ефективно взаємодіяти з поліцією ООН. Розробка відповідних інструкцій і рекомендації по їх виконанню також повинні бути розглянуті в ДОПМ, в Департаменті з питань НУО, а також в Раді безпеки ООН.

Необхідність взаємодії поліції ООН з Інтерполом давно вже розглядається керівництвом обох організацій. Однак відносно позитивний досвід є тільки в Місії ООН в Косово (МООНК), де на шостому році існування місії було створено аналог Національного бюро Інтерполу. І це погано, оскільки місії (МОПМБ) спочатку створюються зазвичай терміном на один рік з розрахунком за один-два роки покінчити з проблемами країни та вивести МОПМБ. Але в умовах діяльності транскордонної злочинності, ефективна робота поліції ООН немислима без зовнішнього інформаційної підтримки.

Взаємодія з іншими поліціями уявляється ще більш ефективним засобом, ніж навіть робота з Інтерполом, оскільки при належній її організації допоможе організувати ефективну боротьбу з транснаціональною зло-

чинністю по всій лінії існування останньої. Сам по собі принцип формування поліції ООН для МОПМБ надає великі можливості для оперативного зв'язку підрозділів поліції ООН з відповідними підрозділами поліції країн, в яких діють емісари організованої злочинності із зони МОПМБ. Однак ці питання ще не оформлені відповідними міжнародними рішеннями.

Робота з екс-комбатантами в процесі «роззброєння – демобілізації – реабілітації – реінтеграції» ведеться в зонах багатьох МОПМБ, зокрема, їм надає можливість придбати цивільну спеціальність [6]. Однак, цього мало в умовах, коли організована злочинність обіцяє їм незрівнянно більші доходи [7]. Сьогодні необхідно вживати заходів щодо формування з екс-комбатантів – цивільні сили по боротьбі проти поширення злочинності в зонах МОПМБ. І, знову-таки, це питання вимагає уважного опрацювання в ДОПМ, в Управлінні ООН з наркотиків і злочинності та інших службах. Остаточні рішення можуть бути втілені в життя тільки після прийняття відповідних резолюцій РБ ООН.

Сьогодні, коли постійно йдеться про неможливість успішно забезпечувати підтримання миру в зонах МОПМБ без участі поліції ООН, поліція ООН, маючи, по суті, високий потенціал, виявилися в умовах неможливості її ефективного використання. Для звільнення цього потенціалу необхідний ряд міжнародно-правових рішень на рівні Ради Безпеки та Генеральної Асамблеї ООН.

Література

1. Piadyshev V. Consideration of Local Teleological Component of Armed Conflicts as an Important Factor for Civilian Police Efficiency within International Peacekeeping Operations. / Voldymr Piadyshev // Internal Security 2010 July-September, Volume 2, Issue 2. P. 173-180.

2. Пядишев В. Г. Міжнародно-правові чинники подолання корупції у місцевій спільноті силами міжнародної цивільної поліції в зонах міжнародних операцій з підтримання миру / В.Г. Пядишев // Вісник Маріупольського державного університету. Сер.: Право. Випуск № 5 / 2013 с. 157-163

3. Пядишев В.Г. Международно-правовые проблемы преодоления коррупции в составе международных сил ООН при проведении операций по поддержанию мира. / В.Г. Пядишев // Государственная власть и местное самоуправление. — №10/2012 ст.43-48.

4. Пядишев В.Г. Международно-правовые аспекты искоренения преступности в международном составе персонала операций по поддержанию мира / В.Г. Пядишев // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право, 2014, ВИП. 7, с. 236-247

5. Пядишев В.Г. Підвищення ефективності діяльності цивільної поліції щодо попередження злочинів у складі міжнародних операцій з підтримання миру ООН шляхом взаємодії з міжнародними організаціями: міжнародно-правові та організаційні аспекти. / В.Г. Пядишев // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Право, 2011, вип.1. с. 119-126.

6. Fusato, Massimo. «Disarmament, Demobilization, and Reintegration of Ex-Combatants.» Beyond Intractability. Eds. Guy Burgess and Heidi Burgess. Conflict Research Consortium, University of Colorado, Boulder. Posted: July 2003 <<http://www.beyondintractability.org/essay/demobilization/>>

7. Gwinyayi Dzinesa. The role of ex-combatants and veterans in violence in transitional Societies. Concept paper . Violence and Transition Project Roundtable. 7 – 9 May 2008 Johannesburg. Centre for the Study of Violence and Reconciliation. Transitional Justice Programme June 2008 19 p.

Данилевська Ю.О.

Донецький юридичний інститут
МВС України, старший науковий
співробітник науково-дослідної
лабораторії з проблемних питань
правоохоронної діяльності,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник

Данилевський А.О.

Донецький юридичний інститут
МВС України, доцент кафедри
кримінально-правових дисциплін
та судових експертиз, кандидат
юридичних наук, доцент

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПРОТИДІЯ НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ ЯК ЗАСІБ БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ

Кримінально-правова охорона таких загальнолюдських цінностей, гарантованих Конституцією України, як воля, честь та гідність особи, здійснюється за допомогою багатьох норм, серед яких і ст. 149 КК України «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини». Суспільна небезпечність цього злочину полягає, насамперед, у заподіянні шкоди волі та абсолютній цінності людини – її гідності. На нашу думку, захист волі та гідності людини від найнебезпечніших посягань саме кримінально-правовими засобами є своєчасним та актуальним.

Так, за даними Міжнародної організації з міграції у 2016 році в Україні було виявлено 1151 особу, постраждалу від торгівлі людьми. Привертає увагу той факт, що майже всі ці випадки торгівлі людьми носять не суто внутрішньодержавний характер, а яскраво виражений транснаціональний. Зокрема, для найбільшої кількості постраждалих осіб (764) кінцевою країною призначення була Російська Федерація,